

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

Historia Numero[rum]

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Numerorum

Historia numerorum.

Capitulum. I.

Marta hu-

ius historie distinctio he
braice dicitur rasedaber qd
sonat: et locutus est. Apud
nos tamen et non habet. No

stris non habemus. nam grece baresmotalias el
lesmooth. Latine liber numeri vel numerorum
dicitur. Et dicitur quoniam numeri pluraliter. vnu et di
ci solet. legitur hoc in numeris. Merito autem
noe certus. quod tria principaliiter hic numeri
ratur. De origine populo viri aperti ad armam ferent
da. primogeniti leviter que etiam bis numerantur.
mansiones per quas profecti sunt. Sed nec
mulieres nec minorum

res. xx. anno: vni. nec Vulgo: plurimum vo
vulgus plurimum nec canit quoniam egypti que se
debiles ad bella nuntiaverant eos egred
merantur. Ad hanc suros
partem historie sic traxi
it Iosephus. Moyses predicta constitutione legum
dui sub linea morarentur a deo cognovit et hebreis scripta contradicuntur. Cunis circa legi statio
nes hec sufficere putaret: ad exercitum milia
taris iura querens est. et numeravit populos
rum capitula. pugnare valentium. Moyses dicit
dum super haec locutus fuisse dicens. Locutus est dominus
ad moysen in deserto sinai in tabernaculo fe
deris prima die mensis secundum: anno secundo egressio
nis de egypto. Et nota quod permittit hic quoniam
quod facta fuit in primo mense secundi anni. oblationem
tamen. principum. quam fecerunt singuli singuli diebus in
dedicatione tabernaculorum solennitate phagebat
propterea noe de pasca: iudeo. et forte scitificatorem
leuitarum. De his tamen in

fria ageretur recapitula
tionem. Prosequentes
ergo ordinem libri: dicitur
cum quod moyses et aaron
et iacob et principes tri
buum ex precepto domini
anno secundo secundo
die prima mensis num
merauerunt viros per
ter tribus leui. vicesi
mo anno et super. Iosephus certum terminum pos
sunt. scilicet ad annum et numerati sunt per gene
ratones et familias et domos et noia et capita.

singulorum. Hec autem. v. ad calculationem tamen quoniam
apostola tradidit et hoc et in iohanne. sed origine quoniam
distinguuntur patrem generationes vel cognationes.
Vocatur tribus fratres. etiam familias: quod ex ipsis si
liis patriarcharum primo descendenterunt. sibi gra
tia. In una tribu leui fuerunt tres familias. ca
ribite. gersonite. merarite. Unaqueque familia
multas habebat domos in quibus prius pressam
rias erat. Quod additum. noia et capita. intransituue
legendum est. i. capitulum noia. Singuli hoies in
eadem domo. Fuerunt autem in summa. dc. tunc. mis
sita quoniamque cinqaginta.

De excubis circa tabernaculum.

Capitulum. II.

Recepit etiam

p dñs ut se ponere tabernaculum
in medio castorum et filii israel per gironum
excubaret per turmas et cuneos quod per eodem tempore
accipit. Turma enim pro parte xxx. milium est. Et dicitur
cuneus quoniam conueniens

militudo. Excuba Multitudo dicitur cune
re cum large hic accipit us quasi concus. a
Excubie est per diei. cor et viviendo.
vigilie noctis. Tercie tribus per quatuor partes tab
ernaculi excubabat ita tamen remota: ut maxima pars
in medio plateas haberet. Eratque omnis quoniam
fori rerum venalium: singulis in ordine positus.
Opifices etiam artium in stationibus suis erant: ita
ut ratione cōpienter edificate castra eorum simili
luma viderentur. Judas itaque isachar et zabulon
castrametabant ad orientem. ruben symone
et gad ad meridiem effractum. beniamini. ma
nasses ad occidentem. dan. aser. et neaphatim ad
aquinonem. Inter tabernacula et castra excus
babat leviter in tabernaculis suis. propter quo
res tabernaculo est castris. Et excubabat sis
milites per quatuor plegas moyses et aaron cuius
suis ad orientem: reliqui ab his. Caathite ad me
ridiem sub custodia eleazar filii aaron excuba
bant. Filii autem gersonite ad occidentem. De
rarite ad septentrionem. et erant utriusque sub cu
stodia iethamar.

De cōmutatioē primogenitorum. per leuitis
Capitulum. III.

Eparauit sibi do

f minima tribus per leui per primogenitus quoniam
tunc habebat et instrumenta levitarum per
primogenitum iumentorum quoniam mutationes facies
cum populo. Primogenitura enim oīa specialiter tunc

i. 2

Historia

erant sua, qz cū occideret p̄mogenita egypti
peccū p̄mogenitis eoz reseruās ea sibi De
inceps m̄ ppter idipm om̄ia p̄mogenita eoz
sacrificavit sibi in ppetuū, et maxime qz p̄i
mitie qrumlibet fructuū debetur dñō. Pro
bis ergo p̄mogenitis qz tūc habebat tulit si
bi tribū leui et iumenta eoz, et populū p̄moge
nita illa habuit pro leuitis et iumentis eoz.
Et ne duodenarius numer⁹ tribū minue
retur: tribū manasse quasi p̄ leuitis instituit
effraim dñō p̄ ioseph.

He at maior vide
tur numer⁹ leuitarū
qz p̄mogenitoruz, et
ita iniqua esset p̄mu
tatio, ait domin⁹ ad
moysen. Numera si
lios leui masculos ab uno mense et supra, et
cū numerati essent: inuenēti sūt. xxij. milia. Ho
ta tñ qz si diligēter attēdas i libro numeroz
numerū eoz p̄ familias inuenies. xxij. milia
et trecentos. Dicit hebre⁹, qz, ccc, erant i eis
p̄mogeniti: et ita sā erat dñi. Itex ait dñs ad
moysen. Numera p̄
mogenitos masculos
a mense uno et supra:
Et inueni sunt. xxij
mī. cc. lxxij. Tūlīt at
moyses i p̄cio. cc. lxx
ij. qz superat p̄ singu
la capita qz siclos
ad mensurā sanctuā
rij et dedit eos aaron et filii suis iuxta ver
bum dñi.

De etate ministrantū in tabernaculoz de
differentia ministroz.

Capitulum. III.

Terūqz ait do
minus ad moysen. Numera leui
tas a. xxx. anno vsc⁹ ad. l. vt fuit
mihi in duob. hi in tabernaculo portādo et
collocando, senes emeriti i fuādo. Et cū nu
merati cēnt, inuenēti sē
vij. milia. d. lxx. lxx
tñ dicūt. a. xxv. anno
quē numerū annoz
in ordinatiō sacer
dotū et nos obserua
mus. Iti deferebat
tabernaculuz in huc

Dēs, a. xxx. anno vsc⁹
ad. l. portabāt taber
naculum, et collocan
tante ea qz attinebant
Et qz erat sup. l. eme
riti dicebant,

modū, qz nō liebat ea qz crāt vltra velū nu
da videri, ideo p̄mo intrabāt sacerdotes et
innolucbat arca p̄pitiatoriz et cherubim. Pn
us vero velū qd an pendebat, et post palliū
hyacintū et candelabz aureū, altaret men
sam cū vtenilibz suis pallijs innolucbant,
Tūc intrat̄ caathite p̄p̄ijs humer⁹ oīa hec
iroluta deferebat. Similiter et altare holo
causti cū vtenilibz suis vt quibusdā videt,
Gersonite vt breuster dīca m̄: deponēte te
cum tabernaculi: mollia ferebant in curribz
se: cortinas, saga, pellez rubricataz et hyacin
tinaz, tentoriz qd erat an tabernaculuz, cor
tinaz qz atrij, et funes et vasa mīsticaz qz ad al
tare encū p̄tinebat. He altari holocausti ta
ct et liber a qz ferebat. Pōt m̄ dīci: qz vasa el̄
ferebāt gersonite: vt
i libro bz. Ipz altare
caathite p̄p̄ijs humer⁹
mundabāt cinere dī
ferebant. Emerite
p̄ote brenit dīcam⁹
altare hūcris et vasa
eius. Pōt dīci pot⁹
qz gersonite ferebant
vasa mīsticaz altaris
nō altaris vasa. Aliq
forte in qbz ponebat
Emeriti leuite nō ser
uiebat sic i ope, sed
posito tabernaculo
sedebāt custodes.

De quodam modo reddendi rem alienā,
Capitulum. V.

INC precepit

dñs cīcī p̄ manus sacerdotū a
castris, leprosoz semine flūentes
et factū est ita. Addidit qz dñs de redditio
alienē rei vt fieret cū
qnta pte capiū. Sz
qz in exodo vides di
cere p̄trariū, scz vt in
quadrupluz reddere
tur Ideo hucusqz dī
stulim⁹ vt hic soluerem⁹. Et dīcimus: qz alie
ne rei possessio aliquā siebat ex iduaria furto
vel rapina, aliquā siebat p̄ negligentia, aliquā
ignorāter. He re sublata scienter in exodo di
citur qz restituatur i
quadruplum si perī
erat res: qz si extabat
tata ad restituendū
in dupluz. Si ibi le
cōseruata

Rumeroy

glis,v.boues,p vna alia ē trāflatio fm quoſ
dam,z q̄ in quadruplū ver⁹ dīcaſ: ex ſbis
Zachēi,pbaſ,De ſublata p ignorantia agit
hic vt reddat caput z q̄nta p̄ defūp, vel de
re furtiva ſi penit⁹ later:z fur penitēs ſponte
ſtitet z reddit. Si ipo nō eſſ z rec̄pet redde
retur dño:z eſſet ſacerdotis. Pro pco vero
furti vel negligētē ſiebat aliq̄ oblatio fm q̄
titatē rei. Joseph⁹ dīc aurū z argentū reddi
in duplū,iamēta in q̄druplū,ſolū bouē qn
tuplū,qz q̄nto poſſideſ ceteris vtilius: rāto
amittit dāmnoſius.

De iudicio zelotypie. Capitulū. VI.

Dicit quoque

a dñs de legezelotypie; zel^p proprie
dr amor viri i vxore; p quod sustine-
re non pott ut alij misseas. Un vir dr zelotes,
zelotypia vo quoc quod mechia z zelotyp^p ad-
ulter Solet go zelotypia dici sola suspicio ad
ulterij, d quod legit h ad huc modu. Si spus ze-
lotypie procitauerit viru protra vxore sua quod pol-
luta est, sed parbi non pott: vel quod falsa suspicio
ne iperit adducet eaz ad sacerdotem, et offeret
pro ea assariu farine hordeacee quod e decima
pars sati, non fudet oleu: nec thus imponet.
Sacerdos aut statuer eam coza dno, et po-
net in manib eius in vase fictili aquovina et
oblatione farine, pugillu cui^rthus incendet
sug altare: et mittet in aqua paucillum pul-
veris de paumento tabernaculi, et nudabit
caput eius, scribetq in membrana, et dicit Jo-
sephus, dei vocabulum s, tetragramaton.
Facietq ea turare quod nil vtro suo nocuerit i
bis quod sibi obiciunt. Quod si vtro suo no suffi-
cier: ibdet sacerdos maledicentes etiam septas
in membranat dicet. Si non es polluta deserio
viri thoro, non te noceat aque iste amarissime
Si aut declinasti a viro igradiant aque ma-
ledicte ventre tuu, et ipm tumescere faciant et
putrefiat femur tuu dextruz. Et dicer mlter
Amen amen. Et delebit sacerdos omnem me-
brane scripturam in aquis: et dabit ei bibere et
tunc sacerdos tollet de manu eius sacrificius
zelotypie, et eleuabit illud coram domino: et
ponet sup altare. Quod rea erit adulterij mlter
putrescat femur ei^r, et vter tumebit in hydro-
plum, non tam estati, s vsc ad decem menses Quod
si non polluta erit inoxia erit ei aquod, amo sepe
procipiet ei pariet masculu mense decimo. He
aque discedant sancte pronomem dñi dilutu*i*

eis, et discerant maledicta ppter maledicta co-
gesta in eis, et amarissime ppter effectum qui
quandoq; sequebat. Hec aut lex introducta
fuit ad durissimam cordis eorum sicut promissus
est libellus repudij, quia prompti erat ad ef-
fundendum sanguinem.

De sanctimonio nazareo.

Capitulum. XVII.

Dicitus est do-

minus ad moysen d̄ lege nazareo-
rū. Nazareus sonat sc̄tus, vel flo-
l' germinās Dicebantq; nazarei qdā q̄
to obligabat se sanctimonie vsḡ ad cer-
s, v̄l iugitv̄ samuel: t̄ p̄scrabat se dñō
sepabant a cōi vita hoīm, sicut q̄s mō-
nū vel duos ex voto seruit in hospitale
isale. Sanctitas eoz lex fuit hec. Dñi
expatiōis sue nouacula n̄ trāsibat sup ca-
p̄. Un̄ forte qdā pingunt ap̄los t̄ chrl̄
cr̄nitos: non in re sed p̄ sanctitate. H̄l-
s inebriare poterat b̄bebāt, nō edebāt
quod esset ex vīnea ab vīapassā vsḡ
inum, ad nūl-
nortuum īgre-
sū. Q̄ si mortu-
et subito q̄sp̄ā
o polluebatur
p̄scratōis sue
o radebat cas-
ū, t̄ rursum die septimo offerebat par-
ū aut duos pullos columbarū, quoꝝ
acerdos faciebat, p̄ p̄co: alterū in ho-
stuz, diesq; q̄s fecerat, p̄ infectis erāt, et
ui sanctimonia iterū incipiebat. Forte
libet mortuo: sed p̄ occiso corā eo pol-
tur q̄cūd fecit, ppter sanctimonia. Cō-
aut dieb̄ voti sui offerebat agnū anni
in holocaustū, onem anniculā p̄ pec-
niē hostiā pacificā. Et nota cum ita
citer ponit artes q̄ hebreo dicit ad mi-
uoy annoz cū debere esse. Canistrum
terloz panū azymoz: exceptis his que
offerebat iuxta p̄fectionē sanctitatis
oblatio dicebat corban, i. mun⁹. Et of-
t mulier, cxx. sc̄los si poterat, viri, l. sin.
arbitriū sacerdotis paug offerebat,
imolauerat hostias sacerdos ritu suo
p̄ nazare⁹ ad ostū tabernaculi: pone
sacerdos crīmē ei⁹ i ignē sacrificij, z sic
in hoīm vīta redire poterat.

Historia

De būdictione sup populum,
Capitulum. VII.

Zerū locutus ē

i. domin⁹ ad moy
sen. Marō ⁊ filij ei⁹ i
uocabit nomē meū
sup filios isrl' ⁊ ego
benedicā eis. Hoc
fit i oībus sacramē
tis ecclesie. Innoca
bāt aut sic Benedic
cat tibi dñs deus et
custodiat te, dē tibi pacē; et ostendat tibi fa
ciem suam.

De oblationib⁹ duodecim dicrum in de
dicatione tabernaculi,

Capitulum. IX.

Sicuti est autē

f in die quaynit moyses taberna
culū ⁊ sanctificavit illud; obtule
runt. vij, pncipes tribū i altari strenationē
vt hebre⁹ habet. vi, plaustra tracia cū. xij, bo
bus singuli boue viii ⁊ binī plaustrū viii;
Et data sunt duo plaustra gersoni⁹ ad ferē
da onera coꝝ de q̄b dixim⁹. Et q̄tuor sunt
data meraritis, postea singuli singulis dieb⁹
obtulerūt vala altari necessaria. Duodecim
ēm dieb⁹ solennitas dedicatiōis p̄tēta est.
Prima die obtulit naason de tribu iuda ace
tabulum argenteū. cx. x. sacerdotum. Hebreus
habet scitellam phialāq̄ argenteam. lxx, s̄
clorum myrrāq̄ plenū simila. In phiala thus
ponebatur. Morariolū quoq̄ aureū decē
ticlorū plenum incenso. In hoc vase aro
mata terebātur. Hebreus habet cochlear. q̄
sc̄ thus in thuribulo ponebat. Boue q̄ et
arietē ⁊ agnū anniculu in holocaustū. ibidē
q̄ p pctō ⁊ i sacrificio pacificoꝝ. boues dñs
os arietē q̄nq̄. hircos q̄nq̄. agnos anniculu
os q̄nq̄. Eisdē mo
di vala: ⁊ eiusdē hos. Sc̄m hebreuz bos
stias obtulit alij pn dicebat ad mñ⁹ tr̄z
cipes q̄s q̄ die suo, et mus, aries bimus,
sic terminata ē dedica
tio. vij, dieb⁹. Patet p̄ recapitulationē hec di
ci. Octaua em diem mēlis p̄mi fin q̄ l̄ra vides
tur sonare inchoata ē dedicatio. vij, ei dieb⁹
p̄cedentib⁹ eiusdē mēlis p̄secreti sunt sacerdo

tes, et tabernaculū inunctū sed nondū dedit
catū. Si p̄o ita est: tūc p̄secreatio sacerdotū ⁊
dedicatio tabernaculi protelate sunt, xij, die
bus. Itaq̄ non fece

rūt phase eo āno tpe. Nō eñ licebat duo
suos, die. viii. Qđ in generalia festa facere
p̄ceptū fuit eis a do simul.

mīno p̄ma die eius
dem anni. Ideo quidā dixerūt p̄diximus
vij, dies p̄secretiōis sacerdotū fuisse termi
nales p̄mi anni, et p̄ma die secundi anni vñctū
tabernaculū. vij, die finitā dedicationē. viii,
die celebratū phase. Poteſt tñ dici hāc obla
tione. viii, diez factā sc̄o mēſe anni sc̄di nec p̄
recapitulationē hec dici. Q̄xero legi ea die
inchoata q̄ vñctū ē tabernaculū eadē dicit
p̄ simili. q̄ sic. vij, die p̄mi mēlis vñctū ē ta
bernaculū: ita ⁊ viii, die sc̄di mēlis inchoata
est hec oblatio. ⁊ sic. viii, p̄mis dieb⁹ ām̄ ter
tii sacerdotes a tabernaculū p̄secreta sunt.

De p̄seccratione levitaz.

Capitulum. X.

Zerū locutus est

i dñs ad
moysen
dīces. Tolle leuis
tas d̄ medio filioꝝ
isrl' ⁊ sanctificabis
eos mībi. Itaq̄ fm
p̄ceptū dñi leuite p̄
us aspersi aqua lu
stratōis. rasilisq̄ om̄i
bus p̄llis carnis sue
vbi nō includuntur
capilli. lotis etiā in
dumentis corā dño
sterūt ad ostiūz ta
bernaculū. p̄uocata oī multitudine: p̄onēteſeg
man⁹ suas sup̄ eos filij isrl' obtulerūt eos aa
ron mun⁹ dño; vt fuit in mīſterio cl⁹. Ob
tulerūtq̄ leuite boues duos, q̄ꝝ alter fecit
aarō p̄ pctō, alter i holocaustū. ⁊ sic sepati fu
erūt dñs a filijs isrl'. Erinde habuerūt i vñctū
suos ea q̄ dñi erāt. De decimis em vñctū
⁊ his p̄tenti erāt. Sacerdotū p̄o etiā erāt la
crificia, p̄mitie, p̄mogenitavota. His oībus
vescebāt cū domo sua: mūditū, p̄ter oblatā
p̄ pctō, q̄ sacerdotes soli pctā populi come
debāt. Decimā decimaru suarū dabāt leuite
sumo sacerdotis: ⁊ de meliorib⁹ dabāt, iō sora

Quincoron

tem nō habuerunt in terra qd et melius eis cesserat. Tunc enim, vñ, ptem tñ bonoꝝ terre haberent: modo habebant decimam.

De his qui non possunt facere phase primo mense ut faciant secundo,

Lapitulum, XII.

Ocitus ē Domini

I nus ad moysen anno scđo mense pmo Hic plane determinat p reca pitulatōne h̄ dici, fa ciāt filij israel phase tpe suo, xiiij, die mē sis vñq ad vesper, et fecerūt phase. Erat aut̄ qdā imundi sup aia hois, i, sup hoiez q d̄ aia, cuius cada uer q terigerat n̄ po terant facere phase, et dicerūt ad moy sen. Quare fraudas mur ne valeam⁹ of ferre inter filios isrl. Forte indignantes q talis immūdicia necessaria ē qñqz L et p̄suluit moyses sup hoc dñm. Qui r̄udit el, Nō de gente vña q fuerit immund⁹ sup aia hois sine in via, pcul faciat phase mēse scđo xiiij, die oēm r̄iu phase obliterias. Si vero sine hmoi causis: tpe suo nō fecerit phase: ex terminabilis anima ei⁹ de p̄plis suis. Peregrin⁹ qz aduenia, si fuerit apud vos faciet phase dñi. Si qraſ, si itez in mēse scđo p̄p̄emūdiz cīa nō poss̄ facere phase, qd̄ saceret. Pōt di ci, qz tertio faceret, qz qd̄ in uno dicti est si milliter da in alijs intelligi. Uel forte si de inceps eo anno non saceret non peccaret

De tubis argenteis et modo clangendi in eis,

Lapitulum, XIII.

Terū locutus est

I dñs ad moysen. Fac tibi duas tu bas argenteas ductiles: qb̄ cōno cabis multitudinē. Has duas tubas habe bāt in q̄tuor vñsus, ad p̄uocandā multitudinē, ad mouenda castra, ad bella, ad festa. Et erat vt d̄ iosephus tuba fistula cantatoria pene magnitudie cubiti, calamo capacioꝝ, p̄ bes i p̄ncipio latitudinē q p̄metat ori ad sus

ceptioꝝ spūs, q hebraice d̄i asora. In cōno caiōe p̄o multitudinē aliq̄ erat diversitas ad cōuocadū oēm p̄lin. Ultraq; simil clan gebant simplr. Ad p̄uocandoꝝ solos prin cipes semel clangebant. Qd̄ dupl̄ intelligi tur, vna tñ, vel uno impulsu. Enī ut ad dīt iosephus semel clangebat si principes populu suum q̄sq; in ecclesia cōuocare sole bant: vel moyses p̄lin p̄ ecclias. Ad castra p̄o mouēda nō simpl̄ sed cōciser, plūlūstribus clangebat. Et in p̄mo sonitu mouebant castra, tres tribi q̄ erant ad orientē, in scđo q̄ ad meridiē, in tertio q̄ ad occidentē, in quar to q̄ ad aquilonē. Mo 2 p̄o clāgēdi in bel lis nō distinguēt, qz forte si apō alias natio nes siebat apō eos, qn̄ etiaz habebat solēne epuluz et dies festos: et kalēdas clangebat, sed nō est determinatus modus. Sacerdos tes autem clangebant.

De recessu israel ad montem synai,

Capitulum, XIII.

Pno secūdo mē

I se scđo, xx, die mēsis eleunata ē mū bes de tabernaclo federis: et p̄fecti se de mōte dñi vña triū diez. Dicunt he brei qz arca p̄cedebat eos tribi dictis: super quā nube stante q̄i ad certū locū p̄ueniebat paulatim, qd̄ ā cītius, qdam tardis. Sz me lius ē vt d̄ h̄ itinere

vn̄ dicam⁹ qn̄ egressi Uer⁹ est inq̄t, m, vt si se de mōte syna et p̄ dicam⁹ qn̄ egressi sūt cessit eos nubes, nec de syna tñ eos p̄ces

hevit p̄ tres d̄ses et fissenubem,

Noctes, Un̄ statim murmurauerit, p̄ labore itineris, qz nec noctis b̄ castra posuerit, et tac̄ recubuit nubes i solitudine pharan, i, p̄ma māsiōe quā fecerit in pharan. Est em̄ phara maria solitudo quā mō saraceni ihabitāt, qz ḡ anno p̄mo mēse iij, p̄ma die mēsis venerit ad monte dñi, et ab eodē egressi sūt āno

xx, die mēsis scđi, p̄tq̄ in hac māsiōe q̄ et fuit, fere sedet p̄ q̄b̄ collectis p̄stituit vna lunatio per xxx, annū. Et dicit Hiero nym⁹, qz p̄ annū et dies, vel etiaz p̄, xxix, q̄tuor diei ibi fuit d̄ies q̄ sup̄sum reseruatis, et ann⁹ q̄ enīt illa lunatio d̄i embolismalis, alij dicūt cō

i 4

Historia

Hoc tū dīci q̄r eadē
die q̄ legē acceperāt
reuolutō anno natu
rali recesserūt. Cū ḡ
venissent p̄dīe kal.
iunij ad montem. et
q̄rta die iunij legēm
recepissem̄t: si eadem
die, iiii, reuolutō an
no recesserunt, p̄tz
q̄r tūtuor dieb̄z an
no sederūt ad mōtē
et ita tertio mēse āni
legitimi, die q̄rto re
cesserūt. Tū nibilo
mīn̄ rez est, q̄r scđo
mēle āni secūd̄, xx.
die egressi s̄t. Tripli
citer ei accip̄t ann̄
ab eis p̄ter naturale
Annus visualis a ia
nuario quem habet
cōmūne nobiscū in
practicib̄ suis et nego
cīs cōmūnib̄ agen
dis. Quoto at mēse
b̄ āni, q̄rta die egress
si sūt nō legit. Est et
ap̄d eos ann̄ legit.
m̄ q̄r v̄tūn̄ in legiti
mis q̄ agūt. In h̄t
dīcim̄ tertio mēle et die q̄rto egressi sūt. Est
et ap̄d eos ann̄ emergens. In memorīā em̄
liberatiois sue ceperūt ānos suos numerare
ab exitu degypto, sic grecia p̄ma olympia
de, romani ab yrbe p̄dīa, chītiani ab īcarna
tione dñi, et hui⁹ anni scđo mēle, xx, die egressi
sūt. Ja em̄ ann⁹ a phase v̄lq̄ in phase v̄nus
trāslierat, et de scđo phase, v̄lq̄ in phase flu
xerat, l, dies. Ergo mēsis vñ, xxx, diez fluer
rat, et secūdus iam fecerat, xx, dies. Hec aut
anno distinctio in multis locis necessaria
est. In hac mansione media p̄ exodi, et tot
tus leuiticus, et numeroz p̄cepta nō modi
ca descripta sūt. Nota q̄ quadruplex est an
nus. Legitim⁹, emerges, visualis, et natural⁹.
Annus legitimus b̄ anni tertio mēse iunio
et quarta die eiusdē mensis egressi sūt. Istū
cōputa a kal, in kal, Ann⁹ emergens: b̄ anni
secūdō mēse, l, xx, die eiusdē: q̄ est quarta di
es iunij extierūt. Istū a phase in phase cōpu

ta. Prīus accipe, xv, dies p̄mī mensis, et iun
ge cū, xliii, dieb̄ matī sequent̄. Ecce habes
p̄mī mēsem secūdī āni. Itē accipe, xvi, dies
q̄ remanet de māto, et iunge cū quattuor dies
b̄ iunij, et heb̄is, xx, dies scđi mēsis a phāse,
et ita vera erit v̄trac̄ p̄putatio āni, s̄ legitimi
et emergetis, sicut in textu līe p̄tinet. Ann⁹
visualis iste incipit a ianu, et huc h̄nt hebrei
nobiscū cōmūne in negocijs suis. Ann⁹ na
turalis b̄ mēse tertio luna, iiii, q̄ est, l, dies
a, xiiii, luna aprilis recesserūt. Durit aut
moyses secū obad, als obad fratrē v̄xoz sue
q̄ nouerat in q̄b̄ loc̄ p̄ desertū castra cōmo
de ponī poterāt; p̄mittēs ei de optimis que
traderet eis dñs. Sane cū eleuabat arca dī
cebat moyses. Surge dñe et dissipēn̄ inimi
ci tūr fugias q̄ oderūt te a facie tua. Lū aut
deponere aiebat. Reuertere dñe ad multo
iudicē filioz exercitus israel.

De electione septuaginta senior̄.

Capitulum, xiiii.

R̄tum est antez

o murmur populi h̄ dñm dolētis
p̄ labore, et accensus ignis in ira
dñi denorauit extremā p̄tē castroy, illos, s, q̄
retro longe erat. Orant̄q̄ moyses ad dñm:
et absorptus est ignis. Vocavit̄q̄ nomen lo
ci illius incēsio, tamē nō fuit hoc mansionis
nomen. In eadem quoq̄ mansione vulgus
promiscuū q̄d ascenderat cum eis. Id est ser
ui et ancille egypti, et multi de israel pariter
cum eis flagrabāt desiderio carnium. Car
num noīe nō solas carnes: sed alioz ciboz
etiā abundātā intelligimus. Unū nec in q̄
rela eoz de carniō legi: cū dīcerūt. Recor
damur p̄scium quos comedebamus gra
tis in egypto, in mentem vēnūt nobis cucu
meres et pepones, porros, et cepe et allia, ani
ma nostra arida est, nibil vident oculi nostri
nisi māna. Audīuit̄q̄ moyses populi flen
tem: et intollerabilis res vīsa est ei, quia et ab
eo elcas petebāt. Et ait ad dominū. Cur im
posuisti populi huīus pondus sup me, nū
quid ego cōcept et genui multitudinē omnē
hāc Obscero aut aliter prouideas: aut inter
ficias me. Cui dominus. Cōgrega mihi se
ptuaginta viros d̄ seniorib̄ israel quos me
liores nosti ad ostiū tabernaculi: et auferā d̄
spiritu tuo, tradamq̄ eis ut sustentēt tecum
onus p̄pli: et populo dices, Cras dabo yo

Numerorum

bis carnes vscq ad mensem dierū. id est que sufficient ad mensem: etiā vscq ad nauream. Et dicit large nausea pro vomitu. Proprie est enim vomitus ille q̄ excitatur fetore sen tine. Ablatio quidē spiritus moyſi: et traditio alij nō est intelligenda diuisio spiritus eius per partes: vel illuminatio, s̄z illuminatio alioꝝ ad regendū populum, per eandem specialem gratiam per quā t̄ moyſes illuminatus erat: sicut de igne vniuersi lucerne mul te illuminant sine sui diminutione. Electos itaq; lxx, viros duxit moyſes ad ostium tabernaculi p̄ter duos qui in castris remāserant: nō ex temp̄tu, sed quia reputabant se indig nos, quoꝝ r̄nus vocabatur heldad, et alter meldad, et erat ut aiunt hebrei: fr̄es moyſi ex matre: sed non ex patre. Descenditq; do minus p̄ nubē et res quiete i spūs ī eis q̄ Hieronym⁹ dicit su stabant cū moyſe, et p̄phetabant. Sed et duo q̄ remāserant in castris p̄phetauerūt, nec poitea siluerunt, id ē semp̄ dein ceps vocati sunt p̄s phete. Et rediit moyſes cū illis ad castra.

per Paralip, non ex patre sed ex matre, q̄ post legem acceptam om̄rā mandāte moyſe, et dimisit matrē eius quia amita eius erat: et duxit alia de q̄ suscepit hos duos, sed finib; isti nondū erāt bimbi. Magister soluit. Potest dici lex accepta a moyſe p̄ cogni tionē in spū multo aī tpe q̄ p̄ dationem for san per. xxx. xl. annos. Et ita isti duo potuerunt cōnumerari inter. lxx.

De datione carnium et ira dei super eos,

Capitulum. XV.

Entus vero egre

v diens a dño arreptas precepto ei⁹ trans mare in insulis orygijs coturnices detulit in castra p̄ circumatum castorum itinere diei vni⁹, volabantes a terra altitudine duorum cubitorum. Surgentesq; popul⁹ aggregauit sibi coturnices duob; dieb;: et sic cauit eas. Qui pax, et choros habuit. Fuerūt he coturnices ut traditū nō modice que apud nos sunt, sed ille maiores q̄ regie aues dicunt: q̄s curleios a currēdo vocam⁹. Nō dum defecrat cib⁹: et furor dñi percussit popu lum plaga magna nimis. Modus vno plaze nō determinat hic, s̄z in psalmis videt q̄ fuerit ignis. Sepultusq; ī ibi p̄p̄s q̄ carnes

desiderauerat. Vñ ī loco ille vocatus est ca broth, als cabaioth, qđ sonat desideriū sepulture, vel sepultra p̄cupiscentie.

De plaga marie et causa lepre,

Capitulum. XVI.

Gressi autem de

e sepulcris p̄cupiscentie venerunt ī aseroth, ibiꝝ iurgati sunt maria et aaron ī moyſen, p̄t vxore ei⁹ ethiopis fam: q̄s iuxantes cum eo, improverauerunt et q̄ reginam ethiopie in uxore duxerat, vñ dic tam dimiserat. Melius potius propter uxores eius sephoram: q̄ ritata fuerat cōtra mariam. Madianite em̄ quondam vocati sunt ethiopes ut legitur in Paralipomenon, et indig nando dixerūt. Nonne et nobis sicut moyſis locutus est dñs: Etsi diceret. Quare vult moyſes p̄esse nobis: quia locutus ē ei dñs. Et iratus domin⁹ dicit eis. Egredim̄ vos tres tñ ad tabernaculum. Lūq; starent ibi: descendit dominus in columna nubis, vos canes aaron et Mardam: ait Si quis fuerit p̄pheta inter vos loquar ei in visione, vñ per somnum, vel per enigmata, vel per figuratas. Seruo vero meo moyſis qui ī om̄i domo mea fidelissim⁹ ē: ore ad os loquoꝝ, ut quid ergo straxistis: vos et quasi parificates. Et recessit nubes: et ecce apparuit maria leprosa. Et ait aaron ad moyſen. Obscero dominem ne imponas nobis hoc peccatum. Drauicis moyſes ad dominū. Deus obscero: fana eā. Cui dñs. Si pater eius spūisset in facie eī: nōne debuerat saltem septē dieꝝ rubore cōfundi. Separat septem dieb; extra castra. qđ. Si pater eius viliificasset campū aliquo criminē suo: nonne deberet aliquo tempore verecūdari. Exclusa itaq; est maria extra castra septē diebus: nec populus motus ē: do nec renocata est.

De duodecim exploratoribus,

Capitulum. XVII.

Gressus autem

e p̄p̄s de aseroth: sicut tentoria ī deserto pharan. Non est pharan nomē mansionis: s̄z solitudinis p̄les mansio nes p̄tinētis, ut ī catalogo mansionū man festabitis. Q̄s em̄ p̄tinet mansiones ab aser oth, que fuit, xiiij, vscq; ad asiongaber: q̄ fuit xxij, p̄ quas oēs transiérant ī anno secundus

Historia

do. De assongaber
missit moyses ex pre
cepto domini, et yl
ros singulos de sin
gulis tribub: q; con
siderent terrā quam
possessur erant quo
rū p̄cipit fuerūt ca
leph fil⁹ iephone d
iuda, et osee fil⁹ nun
d effraim. Vocauit
q; moyses osee ioseue
herat mister moysi.
Unde quidā dicūt
id quod supra dictū
est ioseue: p; anticipa
tionem dictū esse, qz
nūc p̄mo imposituz
est ei h̄ nomen; Po
test etiā dici, qz moy
ses curāz salutē alio
rum; q; cōmisit illi. Lunc; vocaref ioseue vel
osee que noīa saluatorē sonant: tunc p̄mo el
hec nomina appropriauit; cū saluatorē alioz
rum instituit. Precepitz eis moyses vt cō
siderarent qualitatē terre et hominū et vro
biū: et afferrent de fructibus terre. Eratq;
temp⁹ quādō p̄coque r̄ue comedī possunt.
Qui ascēdentes explorauerūt terram, et ve
niētes in hebron viderunt tres viros de ge
nere enach vel enachim, id est de semine gi
ganteo, quales etiam viderant in thanaī cō
vitate egyp̄ti: qui et a thanaī titanes dicti se.
Fuit aut̄ hebron septē annis edificata ante
verbē thanaīm. Unde et ab hebron semen
gigantū in egyp̄tum descedisse credit. De
scendētesq; v̄sq; ad vallem vberimā et tor
rentem: tulerunt de malis granatis et de fici
loci illius, palmitē
quoq; cum r̄ua ab
sciderunt, qz p̄ ma
gnitudine tulerunt in
vecte duo viri. Ob
hoc appellatus est locus ille neelecor, id est
botri torrens.

De murmure populi pro quo per, et, an
nos in deserto perierunt.

Capitulum. XVII.

**Euerſiqz post di
es quadraginta venerunt ad po**

pulum suum in cades, de xxxiiij. et missioz
ne interim egressus erat populus: et mora
batur in ext̄. Tamen quidā tradunt q; de
cades missi sūt exploratores: et ibi eos expe
ctauit p̄lus. Hanc mansionē vocat ioseph⁹
quallē iuxta chana-

neoz terminos existē In terra p̄missionis
tem et ad habitandū habitatāt. vii. popu
difficilem, et cōmen dātes viri terrā quā
viderāt addiderunt

Sic et nos cui inni
mos h̄z, v̄rbes grā
des et muratas, stir
pem enach vidiimus
ibz, q; b̄ nos cōpara
ti q; locustē videbamur, era quā lustrauim⁹
deuorat habitatores

suos, q; sic exponit Aduerte trīplicez et
hebre⁹. Terra si firma expositioz, q; dictū
est, nec h̄ie diut⁹ vi
uaces homines po

test, vel qz nulli gen
ti licebat diu in ea habitare ppter frequentes

impugnatiōes supueniētū. Unde p̄phe
ta cum securitatē p̄manēdi illi terre pollicet,

hoc opprobrium ab ea auferēdū dicit: q
nō vocabit terra cultores suos deuorans,

pot̄ tñz in cōmendationē terre dicit: q; adeo
bona sit vt null⁹ ex ea pegrinari velit, h̄z q; in
ea nascit̄ moris in eadē. Igit audies hec ois
turba: fleuit dicens. Utinā mortui essem⁹ in

egyptō. Nōne melius ē reuerti in egyp̄tum
q; cadam⁹ gladio: et vpores et liberi tradan̄
captiui. Constituamus nobis ducē alium q; z
moysen: et reuertamur in egyp̄tū. At vero lo

sue et caleph sciderunt vestimenta sua dicētes,
Holle rebelles eē cōtra dñm, id est eū me

dacē in promissō indicare, qz sicut panē po
pulum terre hul⁹ deuorabim⁹. Cūq; clama
ret in eos alij decē qui terruerat populi, et

omnis multitudo lapidib⁹ vel let eos oppri
mere: apparuit gloria dñi sup tectū federis: et

alt dñs ad moysen. Quousq; nō credet mi
hi populus hic: feriam eos: et facia te in gē
tem magnā. Lut̄ moyses. Obscro dñse ne si
at h̄: ne forte insultē tibi egyp̄tij et dicāt. Nō
potuit p̄plū inducere in terrā quā p̄mis̄rat.

Cui dñs. Juxta verbū tuū dimisi. Attame
vnu ego: null⁹ eoz q; viderūt signa q; feci in

egyptō: numerati ſcz a, xx, anis et supz, et iā

Numerorum

per, vices, multoties tetancerunt me, vlo
debit terram, p. qua
furauit patribus eoru. Sed qz in oī ope del
pter isoue r caleph. coniuncta est tusticte
Quoniam aut amalechites et chananeus
habitan iuxta vos ne superueniant, moue
te cras castra et redite in solitudinem, iuxta
numerum, xl, dierū:
quibus terrā considera Iterum subditur de
stis quadraginta annis recipies iniqui
tates vias. Locus uid pphera, xl, annis
tusqz est moyses oia
verba hec ad eos, et
luxit populi nūmis. Et ecce mane surgentes
dixerūt ad moyses, Peccauim desperantes
parati sumus ascendere ad locū quē pmissit
dñs. Et moyses ad eos, Nolite ascēdere: nō
enī dñs vobiscū est. At illi cōtenebrati: sine
deo sc̄ posse vincere putātes ascēderūt: arca
cū moysi et leuis remanēt ī castris. Perse
cutusqz ē eos amalechites et chananeus percu
tiens vsc̄ ad locū qz ob h vocat̄ est horma.
Id est anathema, et redierunt ad solitudinem.

De lapidatione colligētis ligna ī sabbato,

Capitulum, XIX.

Sicutum est autes

cū essent ī solitudine īmūnerūt
hoiem colligētēm ligna ī sab
bato: quēreclusit moyses donec vuleret do
minus. De q dixit dñs, Moriat homo iste
extra castra: lapidib⁹ obruaſ. Et factū est ita.
Quidā putāt hunc fuisse salphaat, qz et filie
eius postea dixerūt, Pater noster ī deserto
in peccato suo mortuus est. Ibidem etiam
p̄cepit eis dñs vt q̄ quattuor angulos pal
liorū fimbrias poneret hyacintinas, ob re
cordationē etiā minimoꝝ p̄ceptoꝝ dñs ob
seruandam. Has magnificauerūt pharisaei
int̄m̄ vt etiā spīnas ī eis ligaret, vt frequē
ti earū punctiōe ad memoriam iugē p̄ceptoꝝ,
dñs excitarent. Quadras tūc īdel vtebant
pallīs: et adhuc ī angulis vestis q̄dratē ī
synagogis suis hinc fimbrias hyacintinas ob
recordationē legis date de celo. Hoc aut̄ fa
ciebant vta ceteris gentib⁹ etiā habitu dis
cernerentur.

Desclimat̄ chore dathan et abyron et pla
ga eorum, Capitulum, XX,

Ece autes chore

e fili⁹ isuar, fr̄l amrā
cū vldisset fratres, al
ter sc̄ isuar quia p̄
teꝝ sacerdotio, alter
ducatur p̄li inuidit,
et murmurās cōtra
moysen et aaron: cō
plices secum habuit
ducētos, l. de leuitis
matorib⁹, qz etiā dī
gnos sacerdotio p̄fe
rebat, adiunxeratqz
sibi dathan et abyro
potentiores rubeni

tarum, quibus principatū populi debet̄ dice
bat, qz fuerat de ruben primogenito. Quibus
moyles ait, Tollat unusquisque vestrum thuri
buluz suū: et cras bausto igne supponat ty
miamā: et aaron vobiscū: et quē elegerit dñs
ip̄e sit sc̄tūs. Misit q̄ moyses mane vt voca
ret dathan et abyron: q̄ dicerit Nōveniem.
Et quo cata oī multitudie, dixit moyses ad
chore et ducētos qnq̄ginta. Tollite thurisbir
la vīa: et ponite tymiamā sup ea et state corā
dño. Illis aut̄ sic stātib⁹ moyses descēdit cū
seniorib⁹ populi ad dathan et abyron vt eos
vocaret. Nam et abyro vt dicit Joseph⁹ ex
p̄leuita erat. Illi aut̄ st̄ abāt cū vtorib⁹rlē
beri, et oī freqūtia dom⁹ sue ī introitu papi
lionū suaz: parati port̄ ad resistendū, si vīm
in ferre vellet moyses qz ad obedēdū. Qdī
dens moyses orauit ad dñs vt insolita mor
te p̄iret, et sic planū fieret qdī miserat
Quo orāte et flente tremuit terra, expauitqz
ppl's, grādi strepitū p illoꝝ tabernacula exci
tato, et scissa est terra sub pedib⁹ eoz, et apies
os suū deuorauit eos cū oī substātia eoru: et
descēderūt viui ī infernum, et in patulū terre
hiatū. Et reducta est terra qz nihil horū fa
ctū ee videret. Sz̄t ignis egressus ē de thu
ribulis chore et p̄clī e: tātus qnus nec de
terra plar⁹: vel p̄curione fulminū aut violē
tia spiritū vīsus ē vnc̄s exilire, et deuorauit
eos: aaron stante illeso, Tuitib⁹ eleasar thu
ribula eoz ex p̄cepto dñi igne buc illucqdī
sperso: et ea pdixit ī lamias, formāsqz et eis
coronulas aureas: affixit eas altari eneo ad
cōmonendū filios Israēl; neqz nū d semie

Historia

aaron accederet ad offerendū incensū dñō ne similia pateret. Tn̄ et sic fabrefacte erāt q̄ r̄ ibi stabat ad decorē.

De exustione populi extincta p aaron

Capitulum. XXI.

Terum sequen

i t̄ die marmuranteis m̄titudo
3 moyser aarō dices. Vos in-

fecistis pplz dñi Lūq̄
vellē eos obruere la
pidsbus fugerūt ad
tabernaculū. et ope
runt eos nubes appa
ruitq̄ gloria dñi. Et
egressus ignis a dñō

denorauit populū. Dixitq̄ moyses ad aarō
Tolle thuribulū: et hausto igne de altari, po
nensq̄ tymiamā; perge cito ad populū vt
roges p eis. Accelerāsq̄ aaron cū thuribulū
lo et stans inter viuos et mortuos: orauit do
minū: et plaga cessauit. Fuerūt autē p̄cūlī ex
eis, viii. milia et septuaginta.

De virga aaron que nocte vna floruit et
fronduit et peperit nuces.

Capitulum. XXII.

Etamen nondū

a cessauerat tumult⁹ sup sacerdo
tio aarō. Dicebat ei. q̄z si nō p̄di
ctos lenitas elegeret dñs: poterat eē q̄ aliquid
d aliquia reliquaz tribuū: digni essent sacer
dotio, et forte de oīb⁹ tribub⁹ aliqt vellet do
minus habere sacerdotes: ne tanta ministri
ri dignitas vni domui et tam paucis crede
retur ministris. Accusabātq̄ moysen de des
serti in opia: eo q̄ eorum negotiaret in opia;
vt semper eius viderent egere auxilio. Tu
lit ergo moyses ex precepto domini virgas
xii. principum: et scri

psit in unaquaq̄ no
men trib⁹ sue: vel po
te eos p̄ desertū du
tius principis. Scri
psisse, vt ip̄i suo egeret
psit autē in virga aa
ron nomē leui: et p̄ter
bas. xii. sumptivā seorsū cūctas familiās
cōtinētē: in q̄ phareſ vtrū de oībus tribub⁹
vellet deus hic sacerdotes. In numeris tū
legit nō fuisse virgas nisi. xii. qđ intelligendū
est d singularib⁹. sc̄ excepta generali. Quas
cū posuisset in tabernaculo corā dñō: sequē-

ti die regressus inuenit germinasse virgaz; a
aron et folijs dilatatis amygdala protulisse.
Sane hic tertio deo ordinante aaron sacer
dotiū firmissime possedit. Hā et in signū re
belliū p̄cepit dñs virgā aaron seruari in ta
bernaculo imposterū.

De reditu in cades in anno.

Capitulum. XXIII.

Jerunt itaq̄ fi

f iij israel longo tempore in solitus
dine, multo sedērunt tempore in
cades varne: et dū circūierūt mōtē seir, et redie
rūt fere vsc̄ ad mare rubrum: et circa fines si
nat, et p̄strata sūt cadauerā eoz in defto. Tā
dem p̄ multos labores et annos. xxviii. re
dierūt ad cades vii miserat exploratores, vt
in q̄ redierūt ad eos

vt dictū ē: q̄ est i def
to sin, nec illud ē des
ert cades vel i eo ē ca
serū ad qđ venerūt des. Tn̄ dū sin in q̄
vii. mansioe: vt dīc cades zē.

Hiero. Prior ei scri
bitur sin p̄ samech, et interpretat rubr vel oīb⁹
um. Sin vo in q̄ cades vel q̄ est cades, sci
bit p̄ sade, et interpretat mādatū, vel sancta et
est ut qdā volut ps̄ deserti pharan. In fine
xij. xxviii. anni a finib⁹ sinai venēt in cades
xij. dieb⁹. et potuit esse q̄ tātu trēt. xij. dieb⁹ p̄i
to gdu q̄tū inerāt. xxj. mansionib⁹ tardo: vd
p̄ alia viā. Redierūt ḡ filiū israel. xl. anno mē
se p̄mo in desertū sin, et māsit pplz in deserto
cades. Et sic. xl. mansiones filiōz israel. qđ
bus legunt p̄fecti ab egypto vsc̄ ad campi
stria moab iuxta iordanē. trib⁹ tm̄ annis con
plete fuerūt. xij. ab egypto vsc̄ ad montē si
nai anno p̄mo a. viij. die mēsis p̄mi. vsc̄ ad
diē p̄mā mēsis tertij. Deinde āno scđo. xx. die
mēsis p̄mi. p̄fecti a sinā vsc̄ ad cades. xx. ma
siones et vna expleuerūt infra annū scđo. m̄

quoto spacio ani n̄
est determinatum s̄l
cut in p̄mo p. xxvij
annos, post errātel et
p̄strati. xl. āno redie
runt ad eandē cades
Eo anno reliq̄s. ix.
mansiones transige
rūt. Qdā inuenieris, et
hui⁹ anni fuisse māsionēs: sc̄ito q̄ inter has
terum numeralē cades repēta.

Numerorum

De morte marie et aquis contradictionis.
Capitulum, XXIII.

Vixit autem

maria in cades dum, ut dicit iosephus complessus annum: ex quo egyp-
tum dereliquit in initio mensis sancti iulii: qui et
nisi lunam. Et sepelitur eam in monte quo
vocatur Transactus, xxx, diebus post moy-
ses populu purgavit hoc modo. Titulatur
mam tota rubea extra castra cibosus. Et p-
sequitur hic iosephus ordinem cinerum lustra-
tionis: quem dominus decima die mensis septimi
sicut precepit, et videtur velle nunc primo con-
bustione hinc a moysi factam. Unde etiam
subdit. Hoc etiam venturos seruare precepit: et
potuit esse quod impediti hucusque distulerunt, quod
nec pascha interim celebrasse leguntur. Cum au-
tem intrauerunt terram promissam eum precepit do-
mini: legitima sua prosecuti sunt. Etiam hic di-
cit iosephus, ante quod redissent in cades eos
venisse ad terminos idumee et mississe nunci-
os ad edom, per libertate transitus per terram suam.
Quod cum prohibueret moyses inde recessit per
desertum iter facies. Historia numeri dic post
mortem marie missum
sunt ad edom, Nec est iste edom frater iacob
liquidum virum iosephus
per anticipationem, an li-
ber numeri per recapitulatorem habuimus dixerit. Nos
vero sequentes ordinem historie dicimus quod mor-
tua maria in dignitate prophetarum auctoritate
prophetarum et aaron in populo orauerunt ambo
ad dominum. Quibus dominus ait. Tolle virginem et ergo
ga populum ad petram, et percussa dabit vobis aquam.
Tunc ergo quod fronduerat: an alia usus est
moyses hic est dubius. Et quod in numeris
legitur: ergo quod erat in aspectu domini videt fuisse
ergo quod erat in arca. Et congregata multitudo
ante petram: dixit moyses. Audite rebellles
et increduli, nunquid de petra bac poterim
aqua vobis ejucere. Hic autem: cum in aliis egis-
sent moyses et aaron fiducialiter, turbati po-
pulo murmurante disfidenter egerunt: quod do-
minus manifestate cognitum est. Non enim ex opere
corporis aliquis vel verbo habuimus potuisse: nisi
forte quod moyses quod dubitatis dicit. Numquid po-
terum et quod inde sensus affirmationis potes-
sat elici: quod si poterim, vel negari possit non po-
terim. Tunc ergo percussisset prius erga silentem: quod
desperauerat: non manauerunt aque. Secundum

vero istu egressus sunt ita largissime ut haberent
populus et iumenta. Et dixit dominus moysi et aaron.
Quia non credidistis mihi: non introducetis po-
pulos hos in terram eorum. Hec est aqua contradictionis:
quod etiam electi desperauerunt de promissis et
potestis dei quod tradicentes permittet.

De circuitu idumee.
Capitulum, XXV.

Sicut moyses nunc

m. clos de cades ad regem edom dicen-
tes. Frater tuus iacob mandauit
tibi hec, obsecro ut licet nobis transire per terram
tuam. Non obstinamus per loca culta: via publica g-
diemur, non declinabimus neque ad destra nec
ad sinistra. Si bibemus aquas tuas: quod in
sum erit datum. Et respondit. Non transibitis per
me. Timens enim ne transiret: egressus est obui-
am in manu fortis. Quoniam obrem diuertit ab eo
israel: marie quod precepit ei. Non pugnabis
aduersus fratrem tuum. Circuitusque idumcam:
egrediensque de cades: et incedens per desertum
arabie, per transiensque archum metropolim aras
bum: quod nunc petra dicitur: venit ad montem horum
qui est in finibus terre edom.

De morte aaron.

Capitulum, XXVI.

Si locutus est

i. dominus ad moysen. Pergat inquit aaron
ad populum suum. Non intrabit
terram promissionis eius quod incredulus fuit ori meo
Tolle aaron et filium eius cum eo: et duces eos co-
ram omnibus populo super montem horum. Tunc nudatus
patre stola pontificali: induens ea eleazar
qui pontificatus accessit per etatem promogenito per
signem absumpcio. Et fecit moyses quod precep-
erat ei dominus, et mortuus est aaron in monte horum.
In deuteronomio de muscera loco sepulti
re aaron, quod usque hodie monstratur in mortuis ver-
tice. Populus vero fleuit eum. xxx, diebus. Mortu-
us est autem xl anno egressusque cum esset cxxij, an-
no, eodem anno quod et maria mensis vi, quod apud
hebreos de sedebach, apud rhomanos augu-
stus, prima die mensis est Luna.

De victoria post votum anathematis.

Capitulum, XXVII.

Qui audisset

c. chananeus qui habitabat ad mes-
ridiem venisse illuc ut pugnauit: cum eo et obitum

K

Historia

nuit et adduxit ex eo predā, Israel autem voulit dñs: qd si traderet eū dñs i manus suas cluitates eius anathematizaret, quod fecit. Et vocavit nōmē loci illi^o horma, & anathema. Forte hic ē loc^o qd sup p. anticipationē vocal^o est horma. Anathema dñ ab anathene, & sursum ponere, qd est denotare, & voto deorsum ab vsu nostro separare, cum scz res vota & redita: sursum in templis ponebatur. Et nota qd olim generali^e populus terre pmissio Tres legūt vīcti per nis dicitur est chana cappadoces i genesi, neus Under hic nomine generali vocat eos qui erant ad mers diem. Tunc enim septem pli p̄p̄is vocabantur noīb̄ in ea, & ille p̄p̄ie dicebat chanane: qui habitabat maritimā.

De serpente eneo cōtra ignitos serpētes,
Capitulum. XXVIII.

Rofecti de mo

p te hor venerūt in salmana: vbi cepit plm redere itiner^r & labo rīs dum circūrent terrā edom, et murmurauit cōtra moysen. Ideo misit dñs in popu lum ignitos serpentes, qd diceban^e igniti: qz minimi & veloces erāt ad modū scintillari. Uel vt alij tradūt tactū veneno inflammatib^r vīcō ad tumorē & rubore ignē. Rogauerūtqz moysen vt oraret p̄ eis. Cui dñs ait, Fac serpētē enē & pone i perticā in medio populi eminē, et quicūqz percussus fuerit a serpente, respiciat eū & viuet. Et factuz est ita. Hunc secum semper habuerūt si lii israel, et magnificē reposūt ē in bieru sale. Tandem ob cul tū superstitionēs quē terminabitur, populus ei exhibez bat cōminuit eū in puluerem rex India.

De scopulis torrentū qui gestierūt.
Capitulum. XXIX.

i quas mansioes venerūt ad torrentē zareth, quē transferūt siccis pedib^r vt mare rubru. Quē reliqntes castra metati sūt ḥ arnon. Qui vt ait ioseph^o fluvius est a mōte arabile descendēs: & p̄ defrūt fluens in stagnū asphaltidē erūpt: dñides

moabitidem i armōdicā. Quidā volūt armō ricā clivitatē eē qd est in defro, & p̄mitet in finibus amorei. De hoc transitu israel p̄ terram illā, psequit liber numeri in hūc modū. Undicūt in libro belloꝝ dñl, sicut fecit i marī rus bro sic faciet i torréto arnon. Scopuli torrentū inclinati sunt vel gestierūt: vt requiesceret in arnon, et recumberet in finib^r moabitarii. Hunc locū sufficenter expositū non memini me legisse. Aug^o dicit forte fuisse lī brum sic vocatū apud chaldeos, vñ egressus abraā erat. Ut et apud egyptios: apd qd sapientiā didicerat moyses, in qd de hoc trāstū prophetatū fuerat. Ut autē fines inter duas gētes ibi ostiuerent^e bello actū fuisse putat, qd ppter magnitudinē sui bellū dñi vocatū est, qd bellū liber ille p̄scriptit. Quidā dicit historiā totā de filiis israel dici libri bello rum dñi, in qua frequēter dicitur dñs p̄ eis pugnasse. Et maxime dicit hebrei in terra ilia amorreos manu potēti hebreoz fuisse de letos, et isti legitū dicit, p̄ dicest, qz etiā in hebreo ita est. Sup hoc dicit in retractatib^r belloꝝ dñi: et legit̄ sic. Unde id est ḥ arnon, dicit, id ē dicest, et fiet memoria in libro bello rum dñi. In historia ista cū legef a posteris fiet autē mētio de ea talis. Sicut fecit dñs in mari rubro p̄dendo egyptios, sic faciet in torrentib^r arnon perdēdo amorreos. Moyses dixit futuri faciet: nos dicimus p̄teritū sic fecit. Qd etiā sequitur Scopuli inclinati sunt &c. Similiter ambigue exponit. Tradūt hebrei immensam m̄ltitudinē amorreos in cōualib^r torrentū & scopuloꝝ arnon posuist se insidiās israelitis, vt trāseuntēs incautos p̄merēt, dñm vero latitātes oppressisse rupib^r hincide inclinatis, itavī labēta scopulorū extenderent i arnon, ibiꝝ requiesceret id ē sintret. Fuerunt qd diceret describiliſ ſontis ruina dectuz arnon, qz cū ſco dēs qd i nine aliq vī puli p̄ruptū & altissi detur, & a labendo la miſint i deserto, pau bentia dicit, latim inclinans hūl liādo donec rehescant, & finiāt luxta arnon; Potuit esse vt aliq scopuli montū inuicorū minoz corā israelitis inclinati sūt vt de facili trāsiret, qd forte erat p̄dictū in benedictio ne ioseph. Ibi donec veniret desideriū collū eternoꝝ. Et forte de eodē dixit dauid, Dōtes exultauerūt vt arietes &c.

Numerorum

De cantico ad puteum
Capitulum. XXX.

x eo loco appa/

e ruit eis puteus, id est, ex hoc loco
venerunt in altum locum: ubi monstra-
te domino foderunt puteum. Unde subditur Quia hunc
putem foderunt principes duces multitudinis
in datore legi, scilicet in domino. Hoc tamen in hebreo non
legitur. Erascederat aquila de puto donec super redire
daret. Forte in signum quod exinde pugnaret, et
hostes supgrederentur in hunc modum: et obire
rentur. Quo viso cecinit israel carmen istud.
Ascendat puto et cetera.

De morte seon regis amorreorum et regis
basan. Capitulum. XXXI.

Gressus po puli

e aliq[ue] mansiones puerorumque in
bamoth. Nec est nomine hoc man-
sionis: sed est vallis in regione moab: in vertice
pharsagae, iuxta mon-
te illius, vel forte adeo. Exponit quod dices
mons ille magnus est rat vallis in vertice
quod in vertice h[ab]et colles pharsaga
et valles. Inde misit
israel nuncios suos ad seon regem amorreorum
ut transiit ei per terram suam concederet. Qui no-
luit, immo cum exercitu
egressus ei obuiam in
desertum pugnauit cum
israel, et percussus est
in ore gladii, id est in
instantia. Josephus
dicit plurimos ex eis siti perisse, alios ruen-
tes ad flumini laculis terre proficentes, fugientes
ad menia fundibularijs preuentos. Quidam
est ergo seon: tulitque israel omnes eius ciuita-
tes ab arnon usque iacob, inter quas caput
regni erat esebus: et
habitauit in eis. Di-
citur iosephus h[ab]et terram altera est caput regni
inter tria flumina sita altera finis,
quod natura insule ha-
bent et opulentissimam. Arnon fluuit a merito
die, iacob a septentrione, quod in iordanem defec-
dit: cui et nomine tradidit iordanis ab occiden-
te. Cuius traxisset israel flumen iacob: et ascen-
deret per viam basan; occurrit ei et rex basan in
ezrai, quem percusserunt cum populo suo usque ad in-
ternicem et possederunt terram eius. Tamen terra hec

qua habuerunt ultra iordanem non fuit de terra
missionis, quod patet, quod moyses hac ultra iordanem
profectus castrum et sicut in campis tribus
moab, ubi traxi iordanem hiericho sita est.

De itinere balaam et quod ei locuta est asina.
Capitulum. XXXII.

Idens balac fi

v l[et]er[is] sephor quod tunc rex erat in moab,

quod fecerat amorreum: timuit et ascen-
tos seniores madian quod proximi reges ei et erat am-
ici p[ro]suluit quod facto opus est dices. Populus
hic delebit nos: sicut solet bos herbas usque
ad radices carpere. Misericordia eorum consilio ad
balaam filium beorum ariolum quod habitabat super
flumen amonitarum ut veniret et malediceret
propheto huic. Audierat enim quod benedictus erat cui
benedicatur balaam: et maledicatur cui maledicetur
bat. Audierat etiam quod israel non vinciebat in ar-
cu et gladio: sed o[ste]no fusca ad deum suum. Ut
sumus est eis comodum exercitatio[n]ibus honoris
dimicare. Cumque venissent ad balaam seniores
moab et madian ferentes munera diuinatio-
nis in manibus causamque vie exposuerint, di-
xit eis balaam. Mane hic bac nocte donec
videam quod dixerit mihi dominus. Dominus enim prophetarum
se mentiebat, licet in sacrificando consuleret de-
mones. Forte demonem quod subilo quebat dominum
vocabat. Dixitque ei dominus in nocte cura populi
li suis gerens. Non eas cum eis: nec maledicere po-
pulo huic: quod benedictus est. Mane surgens bas-
laam dicit se prophetarum a domino. Rursum misit
ad eum balach viros plures et honoratos:
muneraque maiora et ampliora promisit si male-
diceret propheto. Quibus ait balaam. Si dederit
mihi balach dominum suum plenam aurum: non poter-
e[m] m[an]tare verbi d[omi]ni. Obscurum manete hic
etiam in hac nocte. Et ait dominus ad eum nocte.
Surge vade cum eis, ita duxi te quod precep-
er[em] tibi facias. Mane strata asina p[re]dictus est
cum eis. Et iratus est dominus ei stetitque angelus domini
gladio euaginato in via in balaam. Mutauit
rat emporio[rum] caput cupiditate, pinacis et d[omi]nis
ponebat quod populo malediceret: licet prophetas
buisses dominus. Josephus videt velle quod dominus trax-
tus quod ironice dixerit ei, vade cum eis. Quod
quia non intellexit obstat et angelus. Cum au-
tem vidisset asina angelum: quem tamen balaam
non videbat: timens deniauit in agrum. Quaz
cum verbis reduxisset balaam ad semitam
iterum stetit angelus in angustiis macerans.

K. 2

Historia

rum quibus vinee cingebantur: timetque asina iuxta se parieti et attrinuit pedem sedentis. At ille verberabat eam. Iterum stetit angelus in loco angusto ubi nec ad dexteram nec ad sinistram poterat deuiri. Tumensque asina cecidit sub pedibus sedentis. Qui cum vehementer fuisse cederet latera eius: aperuit dominus os asine: et ait Cur peccatis me ecce tunc tertio. Qui ruit iste. Illusisti mihi: viuam habere gladium ut peccare te. Assuetus iste monachus ad vocem asini non ex pauit. Propterea aperuit dominus oculos balaam videlicet angelum stantem in via cum gladio: et adorauit eum. Cui angelus: Peruersa est mihi via tua. et nisi asina declinasset occidisse te. Cui balaam. Peccavi: et nunc si via mea tibi est contraria: reuertar. Cui angelus. Vade: sed caue ne aliud quod picepero tibi loquaris.

De articulo hestis balaam et eius prophetia.
Capitulum. XXXIII.

¶ III ergo iret

Et balac occurrit ei in extremis finibus moabitarum. magnifice suscitans eum dedit ei munera. Cui contumelias balaam ait. Non poteris loqui nisi quod posueris dominum in ore meo. Ascenderuntque pariter excelsa montes. unde extrema precepit populi intuebantur. Aberrauit ab exercitu domini itadij. Et dicitque balaam ad balac. Edifica hic septem aras et paratotidem vitulos: et eiusdem numeri arletes. Cum quod impossissent ambo vitulum et arlete super aras: dicit balaam regi. Sita iuxta holocaustum vadasi forte occurrat mihi dominus et quod insenserit loquari tibi. Cumque abiisset: posuit dominus verba in ore eius. Qui rediit coram oculo assumpta parabolam. vel incepta ratione sua. ut hebreus habet ait. Quod maledicatur populo cui benedixit dominus. Habitabit solus inter gentes: et non reputabitur. singularis erit populus et innumerabilis. Doras et annia mea morte iustorum: et sicut nouissima mea horum similia. Constatutus balac ait. Quid est quod agis. Duximus eum ad alium locum excelsum montis phasga. Unde aliam partem populi videre possim. cum erroris gemitus putans omnia locis inesse et ipsius et deum sic ut hominem posse mutari. Cumque iuxta modum predictum statuerint ibi septem aras: et impossissent holocaustum. iterum posuit dominus verba in ore eius: et reuertens ait. Non est idolum in iacob: nec simulacrum in israel. Dominus deus eius cum eo est. Non est augurium in iacob

nec divinitas in israel. Surget ut leo: et quis leena non accubabit donec deuoret predam. sed est terra chananeorum. Tunc ait balac. Saltem nec benedicas eis: nec maledicas. Itaque duxit eum super montem phagorum: statutisque septem aras: impossibilis holocaustus per singulas non abiit balaam sicut ante eum augurium quereret. Sed elevans oculos vidit israel comitantem in tentoriis per tribus suas. et irruente se spiritu dei ait loquens de se. Dixit balaam filius beoris. Homo cuius obturatus est oculus auctor sermonum dei. Quod pulchra tabernacula tua iacob. Hebreus habet translatio originis. Luius oculus reuelatus est. Tunc id est sensus. Quia dum dormiret: in somnis vidit hec que dicebat. Unde et obturatus erat oculus carnis: et reuelatus oculus mentis. Unde et sequitur. Qui cadit et aperientur oculi eius. Hebreus plenus habet. Qui ponit: qui collocat se in lecto. Addidit enim apertus de saule prophetiam dices. Tolle ppter agam rex eius et auferet regnum illius. Quod factum est sauli: quia piceperat agam regi amalechitarum. et post direxit verba ad populum. Qui benedixerit tibi erit et ipse benedictus: qui maleficerit in maledictione reputabitur. Cumque traseeret balac dixit quod in discensus suo daret ei collatum quid faceret aduersus populum hunc. Iterumque assumpta parabola ait. Hoc est stella ex iacob et surgens virga: et maria ex israel: et percutient duces moab: et vastabit omnes filios seeth. q.d. vastabit totum genus humanum quod scilicet carnale in bonis contenteret et malos perdet. De seeth enim totum genus humanum est: de quo fuit noe. Filii enim caenilis diluvio perierunt. Nam hoc vaticinium dicitur venisse magos in undream visa stella. et tunc extitisse apud eos scripta balaam super hac re. Prophetauit quoque quod israel idumeos et amalech qui fuit principium gentium pugnantium contra eos subiaceret sibi. Prophetauit etiam quod assyrii terram vastaret. etiam cineos quod erant de fortissimo genere. scilicet de ietro. Addiditque. Venient in tricibus de italia: et superaberunt assyrios: vastabuntque hebreos: et ad extremum ipsi peribunt Monarchiam perditam. scilicet quod erant omnes porum destructionem reges subiecti rho matronae. Dicit loise. non imperio. phus eum prophetasse adhuc totum orbe futurum eorum habitaculum in

Numerorū

eternum etiam insulas. Et cum pars prophetie sit impleta: reliquum pro certo credimus implendum.

Quamore muliercularū iniciatus est Israel beelphegor. Capitulū. XXXIII.

Irrexit balaā

ut rediret in locū suū. Lūcī in finib⁹ madian valediceret balac et suis: h̄iliū dedit eis ut ygines quarū specie illud posset castitas circa tentorū Israēl cuī exenīs venalib⁹

mitterent, q̄ iuuenes Exenia peregrinorū ad se declinantes ite sercula. Unde xeno-

rū sibi alliceret laboꝝ dochium.

rarent ut eos trāsgre

di leges patrias faceret et deos colerent alie-

nos, ut sic deo suo irato eis vel ad modicū

tempus humiliarent. Deo em̄ eis p̄tio: nec

bella nec pestis aliqua eos corriperet. Fece-

rūtq; ita madianite, tñ et de moabitidis vir-

ginibus misse sunt: sed paucē, quia naturali-

ter sunt deformes. Et tpe morabatur Israēl

in lethim: et fornicatus est cū filiab⁹ moab q̄

vocauerunt eos ad sacrificia sua: et comedē-

rūt idolothita sua, et adorauerūt deos ea

Initio as nō initiorū: et initiat⁹ ē, q̄ se

crat Isrl̄ beelphegor idolo madianitarū,

idolo sc̄ tentigint: quē grecia p̄iāpū dixit.

Iratuſq; dñs dixit ad moysen. Tolle cūctos

p̄ncipes p̄p̄l̄ tuū et suspende eos ī soleī pati-

bulis: ut auerat furor me⁹ ab Isrl̄. Forte qz

subditos nō corripiebat: duces tribūnū volu-

it suspendi. Uel poꝝ

tius p̄ncipes, i. auto Subitelligēda ē pe-

res buiūs idolatrie, na aliqua, v̄l̄ plaga a

Uñ et statim subdēs dño irrogata: quā ex-

dixit moyses ad iudei- pressam nō habem⁹,

ces Isrl̄. Occidat v̄-

nusq; p̄cios suos q̄ iniciati st̄ beelphegor

De zelo phinees. Capitulū. XXXV.

Radit iosephus

q̄ p̄nceps in tribū symeon zamiri

filiā cuiusdā potētis madianitarū

duxerat q̄ discebat corbi: q̄ uxore subēte in q̄;

dā solētate alijs duclb̄ ō imolātib⁹ ip̄e

imolauit. Quāobrē cū moyses ecclesiā ḡre-

gasset et eos culparet: nō noīatim tñ: qz turo-

ba erat ī causa, ille corā oīb⁹ h̄fessus ē se alie-

nigenā duxisse idola colere, nec tyrānicis le-

giō q̄s ip̄e sibi moyses posuerat obnoxii eē

q̄b⁹ sub figmēto legis et del grautorū seruitu-

te p̄mebat p̄pl̄ q̄z egyp̄tū cui p̄prium auferes-

bat viuēdi arbitriū, et discedēs coraz oī tur-

ba q̄ flebat an̄ fōres tabernaculū dñi itrauit

tabernaculū v̄coris. Mirabant autē oēs q̄

mortu⁹ nō fuerat. Surgētq; phinees filius

eleazar̄ de medio multitudis, et arrepto pu-

glione ingressus ē post illū lupanar, et cū in-

uenisset coētēs p̄fo dit abos in loc⁹ geni

Uñ in psalmo Ste-

talib⁹, cessauitq; pla-

tit phinees et placas-

ga et occisi sūt, xxiij. uit: et cessauit quassa

milia: forte a dñō p̄ tlo.

plagā aliquā p̄cedē

tem q̄ tūc cessauit. Sz ioseph⁹ videt velle q̄

plurimi iuuenes zelo phinees accēsi, multa

milia p̄pl̄ p̄cesserunt. Locū est autē dñs ad

moysen. Hostes vos sentiat madianite, p̄cu-

te eos. Hoc factū ē postea cū moyses misit

exercitū et p̄cessit madianitas. Ul̄ forte sicut

p̄cessi fuerat fili⁹ Isrl̄, voluit etiā tūc dñs mu-

lieres occidi q̄ subuerterat eos.

Secundus numerus bellatorū.

Capitulum. XXXVI.

Dicitur quādam vero

p̄ saguis noītioꝝ efful⁹ ē, dixit dñs ad moysē

et eleazarū. Plumeꝝ

rate summā filioꝝ Is-

rael q̄ ad bella pos-

sunt p̄cedere a virgin-

tiannis et supra per-

domos et cognatio-

nes suas. Fecerūtq;

ita: et inueniēt sūt, dc,

D, et D, cc, et xxx

inter q̄s nullus fuit

eoꝝ q̄ numerati fue-

rant a moysē et aarō

preter ioseph⁹ et caleph⁹. Et ait dñs. Istis dñis

detur terra, pluribus maiorē partem dabis,

et paucioribus mino-

rem. Quod nō est in

telligendum de tri-

bubis vel familijs:

sed de domib⁹. Ter-

ra enim eque diuisa

Sorte distribuenda

eque dividenda sūt

ne forte inequit̄ fors-

daret plurib⁹ partem

minore et econverso,

Historia

Si sortes data est tribubus et quilibet tribus sorte equales ptes dedit familiis, familie vero iuxta numerum capitulo domibz diuiserunt sine sorte maiores et minores portiones. Numerae sunt quod leuista a mensevno et super, xxij. Reduc ad memoriaz milia generis masculi quod supra distinctu est lini.

inter tribum familiam, et domum, et intelliges

quod deo, quod al's non est intelligendu.

De iure successioni hereditarie,

Capitulum, XXXVII.

Dmus autem sal

phaat quod non reliquerat filium non est numerata. Audieres autem quoniam si lie ipsi quod numeratis daref terra steterunt ad ostium tabernaculi coram moysi et eleazar et tota multitudine: et dixerunt, Pater noster mortuus est in deserto: nec per petram suo: nec habuit mares filios, cur tollit nomine eius de familia. Date nobis possessionem inter cognatos nostros. Quarum causam retulit moyses ad deos minum: qui ait, Justam rem postulat filie salphaat. Ad filios autem israel loquitur, Homo si moritur fuerit absque filio: ad filia transibit hereditas; quod vel quod hodie suetudo obtinet, Quod si nec filia habuerit: transibit ad fratres eius. Quod si nec fratre habuerit: transibit ad patruos, Quod si nechors habuerit: transibit ad eos quod pri sunt.

De substitutione iisque.

Capitulum, XXXVIII.

Xit quoque do

minus ad moysen, Escende in mons abarim et templare terram quam daturus suis filiis israel: et post ibis ad populum tuum. Non enim intrabis ea, Lui moyses, Prouideat dominus de spiritu tuo ois carnis hominum quod sit super multitudinem hanc: ne sit populus domini sic oues sine pastore. Cui dominus, Tolle iusue et statue eum coram eleazar et omni multitudine et impone manum tuam super caput eius ut audiatur euus sic audiatur te ois synagoga filiorum israel. Fecitque moyses ut dominus ipauerat, coquitus unus uaria multitudine quod iisque per mortem moysi antecederet eos. Utrum autem tunc vel post escenderit moyses ut videret terram certum non est, sed certum est quod ascenderit: et per terrae videre potuit, Quod si tota vidit: miraculose factum est.

De libamibus Capitulum, XXXIX.

Recepitque do

p minimoysi de iugis sacrificio, et sacrificiis legalium solenitatum. Quod non offerebat hostia sine libamens suis: sed bis breuiter permittendum est. Libamen vel libamen erat simila oleo glicinata et vino que cum hostia adolebantur, ut id est quod panis et vini non et caro domino offerentur. Cuius vero hostie per ipsum libamen determinata erat. Pro agnisi misle decima pars ephri, vini quarta pars binvel ephri offerebatur. Erant autem ephri et chorus mensuram aridorum, binus et batus liquidorum. Pro vintilio de simila tres decime, de vino media pars binus. Et forte tres decime erant integre. Choros enim xxx, continet de tribus ephri, vel octo modios, ephri tres aridos, binus et batus libridos, quidque pars tollebatur decima. Iterum nouem ptes decimabantur: et tertio decimabatur reliquum, et sic erat tres decime vini ephri. Pro articulo de simila due decies de vino tertio pars binus. Eadem erat libamenta hirci. Si quis legas, per agnum de simila dari decima decime: intelligendum est de plusu decima decimam quod est decima decimatois, vel decima decimantem. Uel ipsa decima ephri iterum decimabatur, et hec decies decima dabatur per agnum, quod est decima. Uel potius id est decia decime: quod decima ephri. Est enim ephri decima pars chorii.

De iugis sacrificio,

Capitulum, XL.

Rius autem de in

per sacrificio videamus. Iuge sacrificium, vel indeficiens quod die siebat de sumptu publico. Hanc offerebat agnus anniculus in holocaustu cum libamens suis ut tota die cremaretur in odore suauem domino. Quo ipsis tota super altare sacerdos cum prunis et remiante et locis intrabat tabernaculum: ponebatque prunas cum tymiamate super altare incensis, et hoc vocabatur summatio sacrificij. Tunc etiam quatuor de septem lucernis mortificabatur. In vespera ponebatur illi aliis agnus in cunctis modis. Et in transsum cum tymiamate sacerdos accedebat oes lucernas, et sic tota nocte in altari erat odor suauis domino. Vespertinum in sacrificium melius erat et pinguis matutino, quod sepe in die per illud plura imponebatur. Et inde dicebat illud gratias domino, quod pinguis dicimus nos grau-

Numerorum

q̄ morte dñi factā vespe significabat. Hos agnos qdā tradūt de sūptū tradi sacerdotū. Josephus ḥo de publico: q̄ etiā q̄tidianā d̄ sūptū sacerdotū oblationē d̄ eterniat. Offerat em̄ sacerdos in dieb̄ viciis sue assariū farine oleo myre, et modica decoctioe indu rate, medietate manē, et medietate vespe sup altare. In hūc modū eccl̄ia manet vespe of fert dño laudes et cōpletorū, vel post in p̄ma et cōpletorio offert cōfessione ad mutuo orādū tanq̄ tuge sacrificiū, qz sacrificiū n̄m̄ deo est sp̄s tribulatus et humiliatus.

De sabbato et oblationibus eius,

Lapitulum. XLII.

Olemitates le-

s gales erat septē. Sabbatū, neomenia, phale, pētecostes, festū clāgoris, festū p̄initiōis, scenopheglia. Sabbatū interpt̄ reques, et p̄t̄ dict̄ festū dñi, qz cū alia festa instituta et nomiata sint ab aliq̄ euētu vel ope eoz. H̄ d̄ sabbatū, qz d̄ in eo quieuit. Inde ē forte qz p̄uslegiatū ē in duo bus; qz in eo nō licet cibū parare: nec vltra mille passus ire. Dic̄it aut̄ h̄ festū legale: nō qn̄z an̄ legē etiā ab exteris q̄bnsdā nationib⁹ obseruatū fuerit sabbatū, s̄ qz sub lege p̄mo obseruatū ē ex p̄cepto. Ea die p̄ter iiii sacrificiū offerebat duo agni āniculū imaculati cū libamēt̄ suis in holocaustum.

De neomenia, Capitulum. XLIII.

Eomenia sonat

n innovatio lune. Fleos ei nouū mene lune interpt̄atur. Quidam ḡ uidet in legitimis suis lunatiōes p̄ mensib⁹ habebat ex lege, dīē nouē lune vocabat kal., legales: et erat dīē ferialis ap̄d eos. Ea die offerebant yitulois duos, arietē ynū, agnos anniculos septē cū libamentis suis p̄ singulos. H̄ circū p̄ declinatiōe pccī cū libamen- tis suis, omnia hec in holocaustum.

Dephasē, Capitulum. XLIV.

Wartadecia die

q̄ primi mensis ad vesperū comedebat agnū pascale, et noct̄ illa dicebatur phasē, i. transit⁹ p̄p̄ causas supius dīcas. Eadem dicebat palca, i. immolatio. Se quēti die inchoabat festū azymoz qd̄, p̄tela bat septē dieb̄. Quoz dīes p̄ma et vltia so-

lēnis erat et ferialis ab oī ope fūlli. Qd̄ eze chiel addit̄ de festo p̄me diei apl̄is, et alibi d̄ decima die q̄ tollebat agnū. Vñ et p̄m̄ men sis solet cōpart, vñ, in solenitatib⁹, forte moy ses cā breuiratis p̄rāsunt. Uel multa ad ampliandū cultū dei supaddita s̄, q̄ ezechiel p̄ seqt̄ur, sic in sabbato de portaz aptiōe et p̄ce p̄ncipis. Post p̄m̄ diē solenne, i. xvij, luna torrebāt igni spicas recentes, et grana manib⁹ cōfricata in modum farris fracti offerebant dño assariū ynū, cul̄ pugillū vel dras chmāvnā adolebat sacerdos sup altare: relī quū erat elius. Pro hac oblatiōe qdā putaz uerū h̄ festū nō solū azymoz dīci: sed etiā festū nouoz errātes, qz legūt nisan qn̄q̄ vocari mensem nouoz. Ab hac, xvij, die dicit iosephus nūmerari septē hebdomadas: post q̄s statū erat pentecostes. Alij dicit eas numerari ab altera dīē sabbati qd̄ erat ī dieb̄ azymoz, qz l̄ra historie videtur sic sonare. Alij ab ipa p̄ma die azymoz: ne plures qz, l̄, dies inter pascas pentecosten inueniātur. In his dieb̄ septē p̄ singlos dies offerebātur in holocaustum eedē hostie: que etiam in neomenia cum libamentis suis.

De pentecoste, Lapitulum. XLVII.

Entecoste sonat

p qn̄quagesim⁹ Pentacon ei grece l̄ latine, hebraice asarta. Ut p̄te coste, ipsa qn̄quage na dierū, quibus cōpletis imminēt̄ vlti ma dies dicebat fe stū penti, l̄, cōsecutū vel p̄secutū, l̄, diez. Siebat autē in mes moriam date legis: qz, l̄, die ab exitu d̄ egypto data ē. Eadem solenitas dicebat festum hebdomadarū qz supputatis ut dīci cū ē, vñ, hebdomadib⁹: ab altera dīē sabbati azymoz fiebat. Qz si volum⁹ se q̄ iosephū sabbatu dīcem⁹ h̄ p̄ma diē solennē azymoz, dicebat etiā festū p̄mitiuoz, qz tūc de nouis frugib⁹ offerebātur duo panes duoz, assarioz de-

Scōm h̄ inuenies Dum complerentur dies pentecostes,

Certior sentēcia est a prima die azymoz qn̄q̄gesimū esse pentecosten, et a secunda qn̄quagesimū esse secundas diē pentecostes in qua offerebātur panes noui, sicut secunda diē azymoz grana, et ita duo dies qn̄quagesimi leguntur numerati.

Historia

alphica siccata facti fūt iosephū et fermentati.
et ideo nū ex eis sup altare ponebat, et cū eis
dui agne in clum mū sacerdotū: et nū ex eis ī
crastinū relinqui pmittebat. Erat et h̄ festus
septē dierū: et p singulos offerebant eedē ho
stie q̄ etiā in neomenia z dieb̄ azymoz cū li
bamētis suis. Tū vī
yelle ioseph⁹ tūcim Tres pmitie fruguz
molarivitulos tres offerebant domino,
aristes duos agnos sc̄ colligēdaz, eden,
quattuordecim. Colligendaz in ma
nipulis: et in pasca. Edendaz in panibz: et in
pentecosten. Reseruandaz que reseruaban
tur, et de istis ad plus dabat quadragesima
pars ad minus decima.

De festo tubaz. Capitulum, XLV.

Rima die mēsis

p septimi duplex erat solennitas,
neomenia, et festū clangorū vel tu
baz. Tū Buccinate in neomenia tuba In
q̄ buccinabat cornibz pecorinis, q̄ ea die lib
erat et isaacne imolareb: pecore substitu
top eo. Dicebat etiā festū septimoz, vel sab
batū mensū, q̄ bic septim⁹ mēsis fere totus
erat solēnis. Ea die pter oblatōes neomenie
offerebant in holocaustū vitulū vñ, aristes
vñus, anni anniculi septē, h̄ire⁹ p pccō cū li
bamentis suis. Tradit⁹ q̄ subintroductū ē
a iudeis de cereis: vt p ignē imolatōe isaac
paratā significarent. Item a modernioribz
translati sunt cerei ad decimā diez que est, p
mortuis: forte pro spe resurreccōis,

De festo propitiationis.

Capitulum, XLVI.

Ecima die eiusdē

d mēsis erat festum propitiationis, q̄
ea die rediit moyses ad eos referēt
deum eis placatum sup offensam vituli Supra in exod. ca.
pflatilis Ea die ieui Et ait dominus ad
nabat boies et iūmē moylen,
ta et pueri septēnes
a vespa vſq̄ ad vesperā p memoria mortuo
rū. Tū etiā dicebat dies afflictōis. Dicebat
q̄z dies expiarōis, q̄ ea die sanguine vitule
ruse expiabat tabernaculū et altare ut pdictū
est. Et siebat cintis ex eo ad expiatōz imūdo
rū, et ipsi expiabant a peccatis illius anni p

emissionē hirci apompētij. Erat em̄ oblatio
diei illi, vitulū vñus, aristes vñ, agni annicu
li septē, h̄ire⁹ p pccō cū libamētis coz.

De scenophegia.

Capitulum, XLVII.

Undadecima die

q eiūdem mēsis erat scenophegia
qd sonat fictio tabnaculōz. In q̄p
septē dies habitabat sub vmbra culū in memo
riā, cl.ānoz: in q̄bō fuerūt in tabernaculū in de
sero. Tū z festū tabnaculōz dīci solet, p
telabat autē septē dieb̄, q̄z pma et vltima so
lēnes erāt. Octau⁹ etiā dies erat solēnis, nō
q̄z eēt d̄ scenophegia, s̄z q̄ ea die pueniebat
ad faciendā collectā, forte in vſlus pauperū:
vel in alios vſlus cōes. Tū z scenophegia,
qñq̄ legis esse festū octo dierū. Sed pīs il
li nō seruierūt ogdoadi. Tradit⁹ q̄z in q̄tuor
dieb̄ int̄posuit, a die decima vſq̄ ad hāc, he
breos obseruare ieunia. Tradit⁹ ioseph⁹ q̄i
bis septē dieb̄ cerebat ī manibz ramos myr
ti et salicis, et sumitates palmarū, vīrgulas ma
li plīci. Siebatq̄ de cuci, frugibz terre obla
tio dñō in grānuactionēz. Oblatio vō septē
diez hec erat Prima die offerebant in hol
ocaustū vituli, xiiij, aristes duo, agni anniculi
xiiij, et h̄ire⁹ p pccō cū libamētis coz. Eadē
oblatio arletū et agnōz h̄irebat p singu
los dies seqñtes, s̄z de numero vitulōz vñ
subtrahebat ī dies. In scđa, xij, in tertia, xj,
in quarta, x, in q̄nta, ix, in sexta, viij, in septia
vñ. In octaua q̄ erat solennis offerebat ar
es vñ, vitulū vñ, agni anniculi septē, et h̄ire⁹
p pccō: cū libamētis coz. Forte i, vñ, dieb̄ fa
cra ē subtractio vitulōz, vii summa fieret, lxx,
in memorā eoz q̄ in, lxx, aīabz intrauerūt egyp
tū. He sūt oblatōes holocaustōz in, vñ, lo
lēnitatibz, et siebat de publico. Hō pī h̄ cel
sabat indeſinēs sacrificiū, nec hostie spoma
nee vel ncāre. Et nota, q̄ ille tres solennita
tes q̄, vñ, dieb̄ p telabant p̄cipue dicebant.
Et sabbatū qd interueniebat ī illis dieb̄ di
cebat sabbatū sabbatōz: quasi sabbatū fe
sto. Alias festiuitates adiecerūt his hebrei
p̄p̄arios enīt̄, sic encenia et phurim, id ē
festū bester, sed nō dicunt legales, id est non
sunt in lege institute. Flora solennitates pre
fatas tres, pasca, pentecosten, et scenophe
gia dīctas ceremonias a cereis, id est, lumi
naribus, vel a carie, et mene, quod est de

Numerorū

fectus, q̄ tunc debet in nobis sordes defice
re quasi carimenē. Uel a carendo munis,
id est officiis servilib⁹ q̄si carimontē. Uel a ce
rere vbi summa veneratio p̄stuta ē sacr⁹ rbo
manis illuc delatis vrbe a gallis capta.

De votis. Capitulum, XLVIII.

Didicit quoq̄

a dñs de votis mulier. Uidua
v̄l repudiata quicqd vōnerint
vel in q̄ turamento se strinxerint implebit
Filia vel v̄cor tenent ex voto v̄l turamento:
nisi pater vel vir tradixerit statim vt audie
rit. Si em̄ statim tradixerit: irrite sunt pol
licitationes eaz. Ipse vero peccatum porta
bit cum audiret si facuerit et postea contra
dixerit. Vir aut om̄e turamentū v̄l votū im
plebit: nill forte de continentia.

De destructiōe madian et prede dñssiōe
Capitulum XLIX

Zerū locutus est

i dñs ad moysen. Uiciscere filios
israel de madianitis: et sic collige
ris ad populū tuum. Armauit ḡ moyses d̄
singulis tribubo mille viros electos, scz, xii,
milia, p̄fectoq; eis phineas filiū eleazar, va
sa q̄z sancta et tubas ad clangendū tradidit
eis. Quip̄fecti hostes vicerunt. Quinq; reges
et oēs viros eo p̄ occiderunt, v̄bes, v̄culos et
castella flāma p̄sumpsit, balaam q̄z interfice
rūt gladio, m̄lieres et puulos, pecora et oēm
supellectile in predā duxerunt. Dū aut redi
ret moyses et eleazar: et oēs p̄ncipes synago
ge egressi sunt in occursum eo extra castra
vīsīq; mulierib⁹ irat⁹ moyses dixit ad eos
Cur feminas referuastis. Hōne ip̄esūt q̄ de
ceperūt filios israel. Interficide oēs q̄ noue
rūt viros: et oēm masculū, v̄gines tñ reserua
te. Feceruntq; ita: et reseruate sunt vīrgīnes
xxij, milia. Et ait moyses. Quia peccasti:
eris inūdi, q̄ occidiſtis l̄tetigisti mortuos
extra castra eris septē dieb⁹, et purificabūtis
ni tertio et septimo die aq̄ asperionis. Preda
etia quā tulisti purificabis. Tūrūt quicqd
trasire p̄ ignē pōt: igne purificabis. Qd autē
ignē nō pōt sustinere: aq̄ expiationis purga
bitur. Dicitz dñs ad moysen. Tolle sum
mā eoꝝ q̄ capra sūt ab hoīe v̄sq; ad pecus,
et diuides predā ex equo inter eos q̄ pugna
uerūt: et reliquā multitudinē. De parte vero

eoꝝ q̄ pugnauerūt separabis dñs vñā aīaz
de quingentis: et dabis eā eleazar. Ex me
dia vō parte multitudinē accipies q̄nqua
gesimū caput: et dabis leuitis. Quo factō p̄n
cipes exercitus accesserūt ad moysen: et dixer
unt. Recensimus numeruz pugnatorum
quos dedisti nobis: et nec vñus quidem des
fuit. Quā obrem offerimus in donarijs dos
mini, quod in preda aurū potuimus inueni
re, perichelides, armillas, anulos, dextralia,
mureulas, vt dēp
ceris dñm p nobis. A peri, qđ est circū, et
suscepserunt autem chele qđ est brachī.
aurū moyses et elea dīcūt p̄chelides, q̄s
zar: et intulerūt illud ornementuz brachij
in tabernaculum.

De sorte duarū tribū et dimidie.

Capitulum, LI.

III ante3 ruben

f et gad et dimidia trib⁹ manasse ha
bebāt pecora multa nūmis. Etyz
dētes amoreā, basan, et galaad, aptas peco
rib⁹ alendis: rogauerūt moyses vt terrā hāc
eis p̄traderet. Estimās at moyses ob timo
rem pugne et laboris h̄ eos q̄sisse malignos
eos appellauit: eo q̄ fratrib⁹ in crūna p̄sistēti
bus ipsi vellēt deliciari. Ipsi vō pollūcti sūt
q̄ mulieres et puulos in tutis loc̄ ordinarēt
caulas ouib⁹ et iūmetis stabula fabricarent,
ipi vō armati p̄cederēt frēs suos donec eos
introducerēt ad loca sua. Sub hac autē p̄di
tionē terrā leon regis amoreoꝝ, et og regis
basan suscepserit. Porro filiū machir filiū ma
nasse obtinuerūt galaad. Jair vō filiū manas
se occupauit vicos eius, et vocauit eos ano
thair, id est villas iair.

Catalog⁹, clj, māſionū,

Lap, LI

Dicitur hic ca

p catalog⁹ mansionū ab exitu d̄ egypto
pro, fuerit at an trāstū man⁹ rus
brū, iū, ramessē, sochot, ethan, p̄hayoth A
marī rubro v̄sq; ad syna, viij, marahthelīm,
iamsuph, qđ sonat mare rubrū, vel sc̄ripeū.
Jam em̄ mare: suph rubrū vel sc̄ripeū interp
taſ, et potuit esse lacus sc̄ripeus, quia hebrei
quālibet aquāz cōgregationē vocāt mare.
Post iamsuph desertum sīn, defera, halus
raphidim, solitudo sīnai. A mōte sīnai v̄s
q̄ ad cades, xxij, sepulcra cōcupiscentie, asces

Historia

rosh, rethmō, phares, lemma, rethsa, sedatha,
mons sepher, areda, mace loch, thaat, thare,
melcha, elmona, moseroth, bane iachā mōs
gallaad, iete bata, ebrona, asion gaber, cades
A cades vsg̃ ad campestria moab nouem,
mons hor, salphana, phinon, oboth, seba
rim, dybon, gad, helmon, reb lataim mōtes
abarūm, campestria moab.

De urbibus leuitar̃ et suburbanis,

Capitulum, LIII.

Zerū locutus est

I dñs ad moysen, et distinxit terris
nos terre pmissionis, ab ortu oce
casu, in eridie et aq̃lone. Et noiauit pncipes
tribuū q̃ trāsito iordanē cū ioseph et eleazar
terrā diuidere. Precepitq̃ leuitas in oib⁹
tribub⁹ disp̃os habere, et viij, ciuitates ad
inhabitandū, et a muris forinsec⁹ p̃ circuitū
terram mille passuū obtinere: in q̃ suburbia
na essent ad pecora eoꝝ alenda. Et q̃b⁹ cūi
tati⁹ sex essent refugij, tres ultra iordanē, et
tres circa de quib⁹ in deuteronomio diceb⁹.

De matrimonio cōtribulum,

Capitulum, LIII.

Ecesserunt autē

A filii machir filii manasse ad moy
sen et dicerūt. Filii salphaat fra
tris nřihnt nobiscū sortē ex pcepto dñi. Si
ergo nupserint viris trib⁹ alter⁹, q̃ filii eaꝝ
sequeñ trib⁹ p̃is, minuef hereditas nra et
sortiuū distributio p̃fūdeſ in iubileō. Occasio
ne g̃ filiar̃ salphaat, lex hec p̃mulgata est a
dño p̃ moylen. Deī viri dicant uxores de
tribu et cognatione sua ut hereditas p̃mane
at in familijs: ne cōmisceant trib⁹, sed manes
ant ut a dño separe sunt t̃c.

Historia deuteronomij.

cap. I.

Epilogus cū additionibus et determinatio
nibus ca. ii.
De ciuitatib⁹ refugij trās iordanē, ca. iii.
De pcepto dilectionis ca. iii.
De decima secunda, ca. v.
De appellatione populi ad summum sacer
dotem, ca. vi.
De iusticia regis ca. vii.
De maleficis abiiciendis, ca. viii.
De talione legis, ca. ix.
De timidis et sollicitis remouendis ab exer

citū.

Ne fedus int̃rent cum gentibus

ca. x.

De his quibus nō erat fas intrare ecclesias
dei, ca. xi.

De p̃hibitione prostibulij, ca. xii.

De plagi q̃ maior erat q̃ dragenaria, ca. xiii.

De iuscatiōe seminis et modis discalcian⁹
di, capitulum, xv.

De lemine agrorum, ca. xv.

De deletione amalechitar̃, ca. xvii.

Q̃ moyses tradidit deuteronomium leuitis
capitulum, xviii.

Canticum testimonij, ca. xix.

De morte moyli postq̃ b̃ndic̃it p̃plo, ca. xx.

Historia deuteronomij.

Capitulum, I.

Zinta et VI

tima distinctio h̃ysto
rie d̃r elledebarim: qđ so

nat, Hec sūt p̃ba, Grece

at d̃r deuteronomi⁹, i, se

cūda: nomis lex. Ex h̃ noīe qđā errātes dīc
rūt duas esse leges. Una datā a dō: q̃ in p̃
cedentib⁹ libris p̃tineſ. Alterā datā a moy
se: q̃ in h̃ libro. Attendētes in assertionēs sui
error̃; qđ de illa legi⁹ supra. Locū est dñs
ad moylen et ad oēm israel. De ista dō, Locū
est moylen. Ad hec dicebant q̃ multa
legunt̃ q̃ nō sup̃a, quedā q̃si p̃traria, qđ nō
fieret si hic esset p̃dictoꝝ repetitiō. Veri⁹ sen
tiendum est, q̃ hic pentateucus non est nisi
lex vna, q̃ etiā ab apostoloꝝ et alijs sepe vo
tar̃ lex moyli q̃s lex dei. Hebreus etiā vocal
hos qnq̃ libros thorath, id est legē, nec ob
alud d̃r liber hic lex sc̃a, nisi q̃ p̃dicta hic
iterant̃: q̃si lex iterata. Iterant̃ hic etiā tria
trib⁹ de causis, p̃terea et ceremonie ad cōme
dationē memorie et ipsoꝝ p̃firmationē. Be
neficia dei ad roborandā dilectionē dei in il
lis, Flagella que sustinuerunt murmurantes
ad incutiendū timore. Si vero in hac stera
tione videtur allqua predictis inesse contra
rieras in superficie verboꝝ: in intellectu tamē
nulla est. Fuerūt etiā qui dicerent hūc libri
factū a losue transito iordanē, q̃ legit̃ in p̃n
cipio. Hec sunt verba que locut⁹ est moyles
trans iordanem, Pro situ em̃ terre p̃missio
nis sacra scriptura dicere p̃suevit: ultra ior
danem vel citra. Dicitur tū liber moyli, et

